

***Waar blijft
die dokter nou?***

Selma Mogendorff

Rheia

UITGEVERIJ

© Selma Mogendorff 2017

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze manuscript mag gedistributeerd,
gekopieerd of op welke manier dan ook versterkt
worden aan derden zonder toestemming van de auteur.

Grafisch Ontwerp: Pepijn Oldenburg

Illustraties: Humphrey Bennett

Drukwerk: Pumbo

Eerste druk, december 2017

Uitgeverij Rheia

Vroedschap 28

1412 NW Naarden

www.uitgeverijrheia.nl

info@uitgeverijrheia.nl

Isbn: 978-94-92010-14-8

Nur: 401

Voor mijn dochter Zina

Rheia

UITGEVERIJ

Inhoudsopgave

Voorwoord	9
Gefopt	11
De rode vlag.	14
Zo lang geleden, zo aanwezig	16
Iemand om mee te sparren	18
De hond of het kanaal	21
Pluis of niet pluis?.	23
Een barst in de verloskamer	25
Waar blijft die dokter nou?.	28
De man met het emmertje.	31
Een freudiaanse verspreking.	34
Stoer	36
Annie blijft positief.	39
Annie neemt afscheid	42
Een ontboezeming	46
Veilig of onveilig?	49
Wie van de drie?	52
Loslaten is moeilijk	54
Een onderbroken kerstdiner.	59
Extra ijzer, ook voor de dokter	62
Een bijzondere moeder(vlek)	64
Een anale overrompeling.	66
Een rammelende tas	69
De verkeerde jas.	73
Bloemen van Greet	75
Hoe anders kan het lopen....	78
Een pilletje hier, een pilletje daar	82
Ik zit hier best	85

Het hart op de goede plaats	87
Gevaar op de weg	89
Een doos tissues.	92
Hier scheiden onze wegen	96
Vrouwenzaken	100
Troost met een glaasje limonade	102
Meneer Zonnebloem en de drie vuilniszakken	104
De verlossing	107
Een grande dame	111
Aftershave	114
Opa Janssen	117
Geneeskunst	121
Er is er één jarig, hoera!	124
Niet op tijd, toch op tijd	127
Hartzeer	131
Johnny en de Belastingdienst	134
Doet u uw broekje maar uit	137
Een kleine held	139
De vrouwelijke dokter en de andere sekse	142
Dankwoord	146

Voorwoord

Het huisartsenvak is het mooiste vak dat er is. In de dertig jaar dat ik dit beroep heb uitgeoefend, heb ik dit vaak mogen ervaren.

Met veel van mijn patiënten heb ik verdriet gedeeld. Met veel van mijn patiënten heb ik gelachen. Soms had ik een binnenpretje en soms was er een gevoel van onmacht.

Ik voel me bevoorrecht dat ik zoveel bijzondere situaties heb kunnen en mogen meemaken. Niet-alledaagse gebeurtenissen en onverwachte reacties van mensen zorgden ervoor dat ik naar creatieve oplossingen moest zoeken. Het was geweldig om dicht bij de mensen te staan en om te gaan met hun soms onvoorspelbare gedrag en heftige emoties, ook al was het niet altijd even gemakkelijk. Neem nou Greet die in mijn tuin sluipt of de majoor met een tattoo op een niet alledaagse plek of de vrouw met een hilarische verspreking die eigenlijk eenzaam en verdrietig is.

Tijdens huisbezoeken ontmoette ik de mensen in hun eigen omgeving en dat gaf voor mij een extra dimensie aan het vak.

Lange tijd begeleidde ik ook zwangerschappen en bevallingen, zowel thuis als poliklinisch. Elke bevalling vond ik uniek en bijzonder, meestal spannend en ontroerend. Veel is me bijgebleven: bijvoorbeeld de vrouw, die in opperste verbazing vlak na de bevalling roept: 'Dokter, ik heb een kind gekregen!', waarop de echtgenoot droog zegt dat dat ook wel tijd werd na negen maanden. Of de moeder, die verbouwereerd haar baby toont, die ze net uit het toilet heeft gevist en waarmee ze nog via de navelstreng, die uit haar vagina komt, verbonden is.

In de volgende verhalen heb ik een selectie gemaakt van wat ik zoal meemaakte en welke gedachten en gevoelens deze verschillende situaties en ontmoetingen bij me opriepen. Het zijn herinneringen, die ik aangepast heb omwille van de privacy.

Gefopt

Een repeterende beltoon schudt me ruw wakker. Hoe laat is het? Buiten is het nog donker. Het kan niet later zijn dan een uur of drie 's nachts. Nog half slapend neem ik de diensttelefoon op. Een man schreeuwt in mijn oor: 'Je moet onmiddellijk bij Ciska komen, voor het te laat is.'

Ik schrik me rot, vlieg in een reflex overeind en ben meteen wakker.

'Met wie spreek ik? Bij wie moet ik zijn?'

Ik ken maar één Ciska, Ciska van de slaaptabletten.

'Bij Ciska B. soms?'

In mijn gedachten zie ik hoe Ciska B. me onlangs op het spreekuur smeekte om meer slaaptabletten.

'Jahá, ik ben haar vriend en schiet nu maar op, mens!'

Op mijn vraag wat er dan aan de hand is, roept hij: 'Ze ligt onder aan de trap, ze geeft geen kik meer.'

'Hoe is ze daar dan terechtgekomen? Heeft ze niet te veel gedronken?'

Ik weet van Ciska dat zij en haar partner nogal eens samen ruziën en elkaar dan hard aanpakken. Mij is ook bekend dat hij haar soms met steelpannen en messen achternazit. Maar iets in mij zegt dat het niet klopt.

'Godverdomme kom nou! Ze reageert nergens meer op, geloof mij nou maar.'

Dan vraag ik ter controle nog het adres, daar woont inderdaad mijn patiënte Ciska. Zou het waar zijn, vraag ik me af? Maar ik besluit geen enkel risico te nemen, je weet maar nooit. Vlug trek ik mijn spijkerbroek en T-shirt aan, vervolgens scheur ik weg in mijn auto.

De hele straat is donker en in diepe rust gedompeld. Ik zie nergens licht branden en bel aan. Ik verwacht een enorme scène. Maar nee, het blijft muisstil. Ik druk nog een paar keer op de bel.

Nog steeds gebeurt er niets. Dan begin ik op het raam te bonken. Ik

lijk wel gek, denk ik. Ik hou op met bonken en kijk door het raam naar binnen. Ergens heb ik het gevoel dat ik in de maling wordt genomen. Is het een test? Heeft Ciska onlangs niet gezegd dat dokters 's nachts nooit willen komen, laat staan voor haar? Ik hoop niet dat ik nu onderdeel ben van die test. Wat een bizarre situatie! Ik tuur nog een keer door het duister van de ruit en onderdruk mijn opborrelende ergernis. Even bekruipt me het gevoel dat ik vanuit het donker bespied word.

Wat zal ik doen, vraag ik me af? Het is niet onwaarschijnlijk, dat hij haar iets heeft aangedaan en daarna gewoon naar zijn eigen huis is gegaan. Deze man heb ik samen met Ciska een keer op het spreekuur gezien. Dat was genoeg om hem een engerd te vinden. Moet ik nu de politie vragen om voor mij het raam in te slaan of de deur in te trappen? Dat zal in de buurt vast veel reuring geven. En Ciska zou, als ze niet onder aan de trap ligt, ook nog eens een enorme scène kunnen schoppen; misschien toch geen goed idee. Wat moet ik dan, ik kan na die noodoproep toch niet zomaar terug naar huis gaan? Ik kijk naar de dokterstas die naast mij op de grond staat. Alsof ik daar het antwoord kan vinden. Dan pak ik mijn telefoon en voordat ik het weet, hebben mijn vingers het nummer van de plaatselijke politie al ingetoetst. Voor het eerst in mijn carrière heb ik overleg met een politieagent over een dergelijke probleem. Ik leg de situatie uit, de dienstdoende agent begint te grinniken, hij kent Ciska en haar vriend maar al te goed.

‘Die man belt ons regelmatig met de meest absurde verhalen. Wij zijn ook weleens uitgerukt en onverrichter zake teruggekeerd,’ vertrouwt hij me toe. ‘Ik zou maar naar huis gaan doc en lekker in je bed kruipen,’ adviseert hij.

Dat is het beste advies dat ik ooit van de politie gekregen heb, denk ik, terwijl ik in mijn auto stap.

Maar als ik in bed lig, heb ik toch gemengde gevoelens bij het voorval. Ik ben klaarwakker.

Het beeld dat Ciska onder aan de trap ligt, blijft hangen, ik krijg er zelfs pijn in m'n buik van. Tegelijkertijd voel ik me een speelbal, voel ik me in de maling genomen, als het ware gebruikt. Ik zie al voor me hoe Ciska en haar vriend niet meer bijkomen van het lachen, omdat ze me toch maar mooi uit bed hebben gekregen. Was Ciska eigenlijk wel in haar eigen huis? Mijn hartslag is een stuk hoger dan normaal. Ik ben boos, erger nog, ik ben woedend. Wat een misselijke streek en het ergste is, dat ik er ingelopen ben. Zo blijf ik maar malen. De slaap waar ik zo naar verlang, laat op zich wachten.

Als Ciska een week later op het spreekuur komt, vraag ik haar naar die bewuste nacht. Ze glimlacht, nee ze is niet van de trap gevallen. Ze heeft helemaal niet onder aan de trap gelegen maar lekker in haar bed. Waar heb ik het over? Sterker nog, ze heeft al een hele tijd niets meer van haar vriend gehoord en daarom slaapt ze ook zo goed. Ze hoeft dan ook geen slaappillen meer...

Rheia
UITGEVERIJ

De rode vlag

In mijn opleidingstijd en ook nog jaren later legden huisartsen veel meer huisbezoeken af dan tegenwoordig. Particuliere patiënten in de buitengebieden, vooral boeren en tuinders, betaalden graag het hogere tarief voor de visite, als ze maar niet naar de praktijk hoefden te komen. Want voor hen gold het adagium: tijd is geld.

Ik heb het altijd leuk en informatief gevonden om bij de mensen thuis te komen en hen in hun eigen omgeving mee te maken. Maar huisbezoeken afleggen is een tijdrovende zaak. In de tijd waarin je zo'n visite doet, kun je op de praktijk meerdere patiënten zien. Toch accepteer ik zonder protest dat mijn assistente een consult als visite heeft aangenomen. Waarschijnlijk heeft de boerin in kwestie het gewoon te druk om naar de dokter toe te gaan.

Als ik door het buitengebied rijd, geniet ik volop. Het zonnetje geeft de weilanden prachtige schakeringen groen, en het zwart-wit van de koeien zorgt voor een mooi contrast.

Twintig minuten later arriveer ik op mijn bestemming. De echte voordeur van de boerderij wordt nooit gebruikt, dat weet ik. Op mijn ontdekkingstocht over het erf, word ik begroet door het geblaf van honden. Ze zitten vast aan een ketting bij de grote opslagruimte achter de boerderij. De geur van gier komt me tegemoet, voorzichtig loop ik wat heen en weer.

Aan de zijkant van het voorhuis zie ik een bel, zo'n koperen. Aarzelend laat ik hem schallen. Het geluid van de bel galmt door de gang. Er gebeurt niets. Aanbellen is ook hier niet de bedoeling, realiseer ik me dan. Ik besluit achterom te lopen, waar een deur wagenwijd openstaat.

Wanneer ik hierdoor naar binnen sluipt, kom ik eerst in een soort betonnen schuur met allerlei gereedschap, kruiwagens en laarzen. Voor-

zichtig loop ik verder door een opening in de muur, waar wat klompen bij een mat staan. Dan kom ik in een donkere gang. Het voelt raar, ik voel me een indringer, iedereen is aan het werk. Ik weet echt niet waar ik moet zijn. Waar zou de zieke zich bevinden in deze grote boerderij, achter welke deur in deze meterslange gang? Welk lawaai moet ik produceren om mijn aanwezigheid kenbaar te maken? Ik loop maar weer terug naar buiten en besluit nog even geduldig te wachten.

Gelukkig komt op dat moment de boerin over het erf mijn richting oplopen, een stevige vrouw van midden veertig. Ze begroet me allerhartelijkst en zegt dan: 'De rode vlag hangt uit.'

In een reflex denk ik aan linkse sympathieën. Maar ik had net toch geen rode vlag gezien? Terwijl ik aanstalten maak om voor het huis te gaan kijken, vraag ik: 'O ja? Waarom dan?' De boerin roept me schaterlachend terug: 'Er hangt geen vlag, ik bedoel dat ik ongesteld ben. Zo zeggen wij dat hier.'

'Nee zeg,' roep ik, hoogstwaarschijnlijk met een vuurrood hoofd.

'Maar vrouwke, ken je die uitdrukking dan niet?'

Ze slaat gemoedelijk een arm om me heen. De verhoudingen zijn duidelijk, word ik gewaar. Want ze zegt ook nog dat ik er jong uitzie, zo slank met veel uitbundige krullen, ze schat me 22. In een poging me weer in mijn rol als huisarts te positioneren en enig overwicht te creëren, zeg ik: 'Ik ben toch echt al 27.'

De boerin glimlacht en ze begint haar klachten te vertellen. Het consult loopt goed en professioneel, voor zover dat nog kan na zo'n entree. Het enige vervelende is, dat ik haar niet kan onderzoeken, de rode vlag hangt immers uit.